

Je statuut als organisator

Als je met verschillende mensen een fuif wil organiseren sta je best even stil bij je statuut als organisator. Het is niet altijd nodig om een rechtspersoon (bijvoorbeeld een vzw) op te richten. Je kan ook samenwerken zonder een juridische structuur. In dit geval spreekt men over een 'feitelijke vereniging'. Om zeer uiteenlopende redenen kan het echter wel aangewezen zijn een rechtspersoon op te richten. We zoomen vooral in op het vzw-statuuut. We vertrekken van het doel van je fuif en zetten de voor- en nadelen om voor een vzw te kiezen op een rijtje.

- Wat is het doel van je fuif?
- De verschillen tussen een vzw en een feitelijke vereniging
- Wanneer kiezen voor een vzw?
- De voor- en nadelen op een rijtje
- Hoe moet je een vzw oprichten?
- Fuivende Jeugdwerkorganisatie?

Wat is het doel van je fuif?

Winst als hoofddoel

Heb je met je fuif de bedoeling om de winst voor jezelf te houden, of onder de mensen met wie je samen een fuif geeft te verdelen, dan wordt de samenwerking juridisch gezien als een vennootschap beschouwd. Het oprichten van een vzw wordt niet toegelaten wanneer je handelsdaden uit zuiver winstbejag worden beoefend. Dat wil zeggen voor de verrijking van de leden door winstuitkering. Meer informatie over de oprichting van een commerciële vennootschap vind je bij het kunstenloket. (www.kunstenloket.be >voor opdrachtgevers en organisatoren > zakelijke aspecten)

Winst is niet het hoofddoel

Wanneer twee of meer personen het idee ontwikkelen om gezamenlijk een bepaald doel te verwezenlijken, en overeenkomen om regelmatig een aantal initiatieven te nemen is er sprake van een feitelijke vereniging. (dit geldt dus niet voor éénmalige gebeurtenissen).

Je streeft met je initiatieven geen commercieel of industrieel maar een sociaal, wetenschappelijk, of cultureel doel na. Het maken van winst is niet het hoofddoel. De winsten die de activiteiten opleveren moeten geheel besteed worden aan de realisatie van het doel. Je mag dus wel daden stellen die inkomsten teweegbrengen.

Heb je geen juridische structuur en ben je dus eigenlijk een feitelijke vereniging, dan kan je overwegen om een vzw op te richten.

Voor we de voor- en nadelen op een rijtje zetten, krijg je een overzicht van de verschillen tussen een vzw en een feitelijke vereniging.

De verschillen tussen een vzw en een feitelijke vereniging

Vzw	Feitelijke vereniging
De vzw kan in eigen naam en voor eigen rekening eigendom verwerven, contracten afsluiten, leningen aangaan enz. Inkomsten verwerven kan eveneens onder die voorwaarde dat ze geïnvesteerd worden in de werking.	Een feitelijke vereniging heeft geen enkele juridische grond, ze kan geen verbintenissen aangaan, geen eigendommen bezitten of schenkingen aanvaarden.
De leden van de vereniging zijn op dat moment niet persoonlijk gebonden. Bijgevolg kunnen zij niet persoonlijk aansprakelijk gesteld worden. Dit uiteraard op voorwaarde dat er geen fraude wordt gepleegd en de vereniging geleid wordt volgens het principe van 'goede huisvader'.	De leden verbinden zich persoonlijk tot de 'verplichtingen' van de vereniging. Als namens de vereniging een contract wordt afgesloten, bijvoorbeeld voor de huur van de fuifzaal, dan geldt degene die ondertekent als contractant, hij is persoonlijk aansprakelijk.
Als er schuldeisers zijn, kunnen de leden van de vereniging niet op hun privé-vermogen aangesproken worden. Het vermogen en de bezittingen van een vereniging met rechtspersoonlijkheid zijn volledig eigendom van de vereniging en duidelijk onderscheiden van het vermogen en de bezittingen van de effectieve leden. Uiteraard blijft een doordachte financiële planning een noodzaak, zodat de organisatie geen fouten kan verweten worden.	Leden kunnen persoonlijk aangesproken worden op hun eigen vermogen als er schuldeisers zijn.

Voor een uitgebreid overzicht van de verschillen tussen een vzw en een feitelijke vereniging, kan je een kijkje nemen:

- in de brochure Den Deal van Locomotief (www.locomotief.be/publicaties> publicaties van Locomotief> Den Deal, te downloaden als pdf of on line raadpleegbaar)
- op de website van het Vlaams Studie- en Documentatiecentrum voor vzw's: www.vsdc.be

Wanneer kiezen voor een VZW?

Wanneer is het vzw-statuut niet noodzakelijk?

In veel gevallen volstaat het een feitelijke vereniging op te richten om je doel te bereiken.

- Je vereniging sluit enkel heel beperkte contracten.
- De activiteiten van je vereniging vinden plaats gedurende een korte periode van het jaar. Bijvoorbeeld: Een feestcomité organiseert manifestaties gedurende één weekend in het jaar, een sportclub organiseert één toernooi per jaar.
- Het gaat om eenmalige, kleinschalige activiteiten
- Je vereniging telt weinig leden.
- Je vereniging heeft geen onroerend goed (bv. Gebouwen) in eigendom.

In welke situaties denk je er best over om je feitelijke vereniging rechtspersoonlijkheid te geven en een vzw te worden?

- Je vereniging sluit vaak overeenkomsten die belangrijke financiële engagementen inhouden.
- Het gaat om eenmalige initiatieven, of initiatieven die jaarlijks terugkeren, waar een groot budget mee gemoeid is.
- Je vereniging wil in eigen naam onroerende goederen in eigendom bezitten. Je vereniging wil beschikken over aanzienlijke kapitalen of ze ontvangt belangrijke kapitalen. Bijvoorbeeld een eigen lokaal in bezit hebben.
- Als je in dit geval kiest voor een feitelijke vereniging, dan kunnen de leden aanvoeren dat deze sommen voor een gelijk deel toekomen aan de leden. Met alle risico's op gerechtelijke procedures (waarvan de uitkomst onzeker is) van dien als één van de leden opstapt en zijn deel opeist.
- Je vereniging wil erkend worden of vraagt subsidies. De overheid kan als voorwaarde stellen dat je vereniging rechtspersoonlijkheid bezit.

Loop je een redelijk groot financieel risico -de omzet van je fuif is (veel) groter dan wat er op jullie gezamenlijke rekening staat- dan richt je best een vzw op. Ook als je op het vlak van aansprakelijkheid grote risico's loopt - een risicofuif, een aanzienlijk bezoekers aantal (bv. meer dan 1000 mensen) - kies je best voor de vzw-structuur.

Je kan er altijd voor kiezen een vzw van bepaalde duur op te richten vb. de periode van de festiviteiten, inclusief voorbereiding en nazorg. De verworden inkomsten dienen bij ontbinding van de vzw dan wel overgedragen te worden aan een vereniging met gelijkaardige doelstelling.

Voor- en nadelen op een rijtje

De rechtsvorm van de vzw biedt heel wat voordelen (rechtspersoonlijkheid, duidelijk geheel van regels, positief imago, ...). Maar die voordelen hebben ook een keerzijde: als je een vzw wil oprichten, moet je een aantal formaliteiten vervullen, die kosten meebrengen. Daarom is het nuttig dat je de kosten en inspanningen afweegt tegen de baten vóór je een beslissing neemt.

Voordelen van een vzw

Aansprakelijkheid	Enkel de vzw kan aansprakelijk gesteld worden op voorwaarde dat de rechtspersoonlijkheid tegenstelbaar is aan derden en dat de vereniging beheerd wordt als 'een goede huisvader'. Let op: bij een grove fout of nalatigheid blijf je wel persoonlijk aansprakelijk.
Schuldeisers	Als er schuldeisers zijn, kunnen de leden van de vereniging niet persoonlijk vervolgd worden. Men moet zich richten tot de VZW als rechtspersoon.
Contracten in naam van vzw	Bij de ondertekening van een contract is het de rechtspersoon zelf, en niet de ondertekenaar, die aansprakelijk is.

Nadelen van een vzw

Administratieve verplichtingen	Het vzw-statuut houdt een aantal verplichtingen in op juridisch, boekhoudkundig en fiscaal vlak. Verplichtingen die de nodige opvolging vragen en dus als extra administratieve last kunnen beschouwd worden. Daarnaast is er een minimumstructuur verplicht (algemene vergadering + raad van bestuur) die een vlotte werking mogelijk in de weg staat. Het grote voordeel van een feitelijke vereniging is dat de administratieve verplichtingen quasi onbestaande zijn.
Kosten	Je statuten opstellen en laten publiceren in het Belgisch Staatsblad (kostprijs in 2007: € 139,03). Ook de samenstelling van de Algemene Vergadering en de Raad van Bestuur (en elke wijziging) moet worden doorgegeven aan de griffie van de Rechtbank van Koophandel. Eventuele wijzigingen in statuten en de samenstelling van de Raad van Bestuur moeten eveneens gepubliceerd worden in het Belgisch Staatsblad, dit kost telkens € 104,91 (in 2007).
Belastingen	VZW's zijn ook onderworpen aan de "jaarlijkse taks op VZW's". Iedere vereniging zonder winstoogmerk moet elk jaar nagaan of het vermogen waarover ze op 1 januari beschikt een waarde heeft die de grens van 25.000 euro al of niet overschrijdt. Indien niet, bedraagt deze taks 0 euro.

Hoe moet je een vzw oprichten?

Je kiest voor een vzw! Welke stappen moet je zetten bij de oprichting van een vzw?

1. Je komt bijeen en maakt de statuten op van de vereniging.
2. Hierna organiseer je een zogenaamde 'stichtingsvergadering' met alle betrokkenen. Op het moment dat deze vergadering (vanaf dat moment de AV of algemene vergadering genoemd) de statuten goedkeurt en ondertekent, krijg je een voorlopige rechtspersoonlijkheid. Je bent dan een 'vzw in oprichting'. Op deze stichtingsvergadering wordt ook een Raad van Bestuur benoemd.
3. Hierna handel je de administratieve rompslomp af (statuten neerleggen bij de Rechtbank van Koophandel, publicatie in het Staatsblad,...).

Natuurlijk is het aan te raden om je statuten actueel te houden. Probeer dit jaarlijks te doen en te combineren met de 'verplichtingen' van het indienen van een jaarrekening en een bijgewerkte ledenlijst bij de griffie van de rechtbank van koophandel.

Meer info?

Voor uitgebreide info en aanvraagformulieren verwijzen we jullie graag door naar volgende sites.

- www.vsd.be (Vzw-wetgeving)
- www.ejustice.just.fgov.be/vzw/vzwn.htm (databank vzw's en statuten met gegevens tot 30 juni 2003)
- http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_tsv/tsv.pl (databank vzw's en statuten met gegevens vanaf 30 juni 2003)
- www.ejustice.just.fgov.be/tsv_pub/form_n.htm (formulieren)
- Voor uitgebreide informatie over de oprichting en de verplichtingen van een vzw kan je grasduinen in het themanummer van VCA over vzw's :http://www.vca.be/pdf/a-mag_vzw.pdf
- Adressen van de griffies van de rechtbanken van koophandel: http://www.cass.be/rechtbank_koophandel/index.htm

Fuivende Jeugdwerkorganisatie?

We kunnen hier wegens de grote verschillen in jeugdwerkvormen geen eenduidig advies rond geven. Vraag daarom zeker raad aan je jeugdwerkkoepel en/of raadpleeg:

- www.formaat.be (hier vind je wel info rond vzw's, de brochure is tijdelijk uit roulatie)
- VerZameld Werk: vzw's toegelicht voor Chirogroepen: Chiro stelde een brochure samen die stap voor stap de nieuwe wet (2002) uitlegt, aangeeft wat de verschillen zijn met vroeger en uitlegt wat je nu precies moet doen om in orde te zijn. Nuttige informatie dus als je een nieuwe vzw wil oprichten. Je kan 'VerZameld Werk' downloaden via www.chiro.be/vzw of via www.locomotief.be.

Bronnen

www.vsd.be

www.kunstenloket.be

www.poppunt.be

<http://www.procura.be/procura/content/feitelijkeverenigingen.html>